

Амгы уеде аъттын манын танцыга коргузери.

- Шаг шаанда гректер танцынын бурганын **Терпсихора** деп адап турган. Ол 8 дунмалыг турган. Чайгы кежээ уелерде холдарындан тутунчуп алгаш долгандыыр кылаштажып агаарлап турганнар. Грек тоогу чугааларда- угбашкылар холдарындан тутунчуп алган чоруур деп чугаалап турар. Танцы ыры, аялга состер база оюн-биле сырый харылзаалыг. Танцы Грецияга тывылга болгаш сагыш сеткилин аялганын уделгези-биле дыштанып турган. Оон чоорту сайзыырааш культура топтеринге, улустун театрларынга , чоорту улустун танцылары тыптып тургустунуп келген. Соолгу уеде 20 векте амгы уеге таарышкан танцылар тургустунуп тыптып келген.

Танцыларнын хевирлери

Классический танец- эн нарын композициялыг танцы. Ону хореограф кижиге тургузар.

Улустун танцылары - характерлиг, чоннарнын кылып чораан ажылын, бойдузунга, чудулгезинге таарыштыр чон бурузу танцылаар.

Бал танцызы- балдарга танцылаар танцы.

Амгы уенин танцылары- 20 векте тыптып келген .

Музыка болгаш танцы- бо уеде амгы уеге таарыштыр оскерлип сайзырап келген.

Амгы уеде аъттын манын танцыга коргузери

Сорулгалары:

1. Аьттын маньн танцыга коргузуп ооредири.
2. Музыканы кичээнгейлиг дьннадыры. Дурт- сынынга шимчээшкиннерни ооредири.
3. Танцынын рисуногун шын сагыырын билиндирер. Аьттын мань деп танцыны ооредип кижизидери.
4. Терминер дузаза-биле мага-бодун сайзырадыры.

Кичээлдін чорудуу:

- 1 Организаcтыг кезээ.
- 2 Катаптаашкын.
- 3 .Чаа тема.
- 4.Аьттын манын танцыга коргузери .
- 5. Мага-ботка разминка изиргендирип белеткээри (разогрев).
- 6. Танцы уезинде кол сагыыр чурум.
- 7. Танцынын чурум езугаар рисуногун коргузери. Танцы «Аьттын маны».
- 8. Туннел.

Катаптаашкын танцынын схемазын катаптаары.

1. Линия.
2. Ийи тогерикке турары.
3. Круг, кругтун иштинге база кругту тургузары.
4. Холдарны карыштыр тудуп корзинаны тургузары.
5. Ийленчек линияга турары.
6. Ийи колонага турары.
7. Чангыс колонага турары.
8. Шахматтыг турушка турары.

Мага- ботка изиргениишкинни белектеп алыры. (Разогрев)

- Башка шимчээшкиннер.

Он, солагай, ору, куду.

Бажывысты шактын согунчугажынын аай-
биле аай-дедир

долгаалы.(1-2-3-4-5-6-7-8;8-7-6-5-4-3-2-1)

Холдарга шимчээшкин.

Холдарывыс хере туткаш

Он, солагай талаже коруп корээл

Билектерни оору, куду чайгааш. Хулумзуругну
кезээде арын-шырайга коргузуп чоруул.

Эгиннерге шимчээшкиннер.

Эгиннерни денге оору, куду шимчедиили

-1-2-3-4-5-6-7-8.

Эгиннерни суруштур ору, куду шимчедиили

-1-2-3-4-5-6-7-8.

Беливиске шимчээшкин

- 1 Мурнунче, артынче, он талазынче, солагай талазынче беливисти шактын согунчугажынын аайы-биле долгандырыгны аай-дедир кылыылы. 1-2-3-4-5-6-7-8.

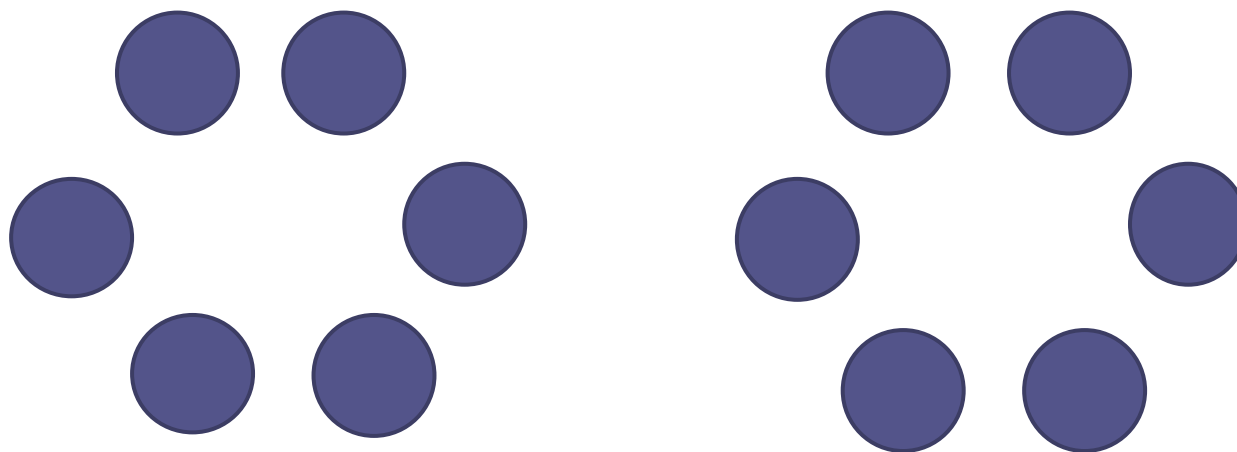
Буттарга шимчээшкин

- Оору шурап корээли 1-2-3-4-5-6-7-8
- Он, солагай талаларже буттарывыс кожа салгаш шурап корээли.
- Чангыс черге дискектери оор, бедик кодурлуушкуннуг кылаштаалы. Чоорту маннаары.
1-2-3-4-5-6-7-8
- Бичии базымнарга шурашкынныг он, солагай буттарны аай-дедир кодурбушаан базымнарны базаалы. 1-2-3-4-5-6-7-8. Чоорту чиик бичии базымнар-биле маннаары.
- Оору, куду шураалы. 1-2-3-4-5-6-7-8.(2картап)

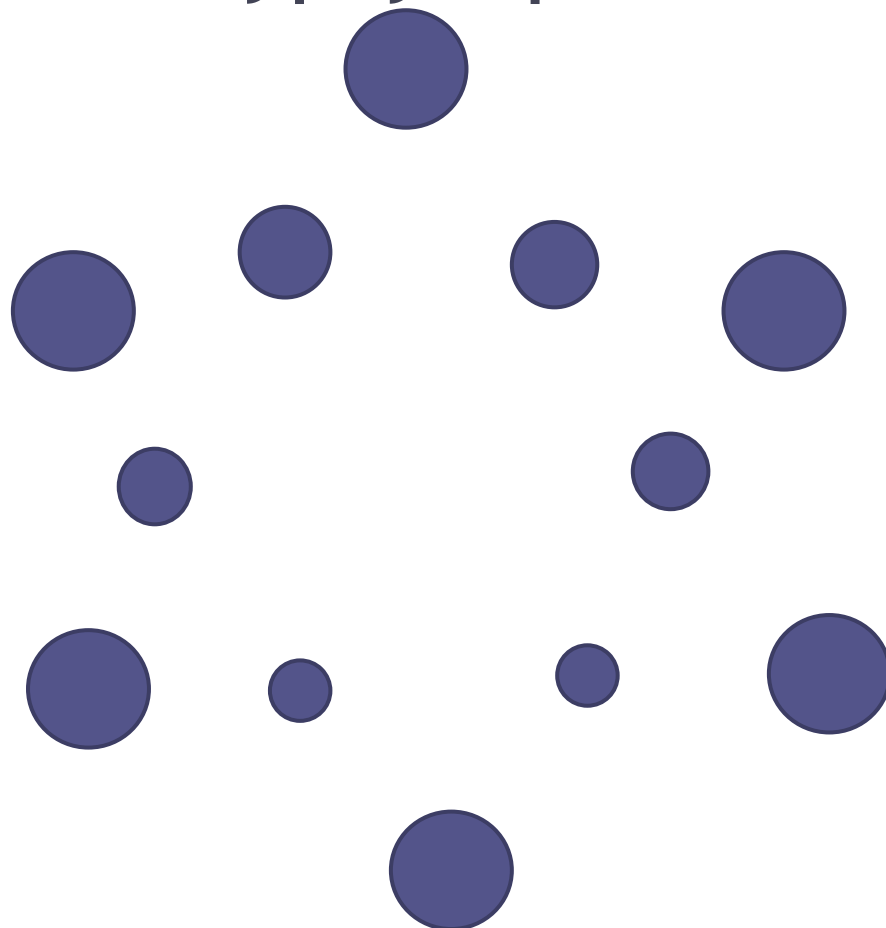
1. Линия

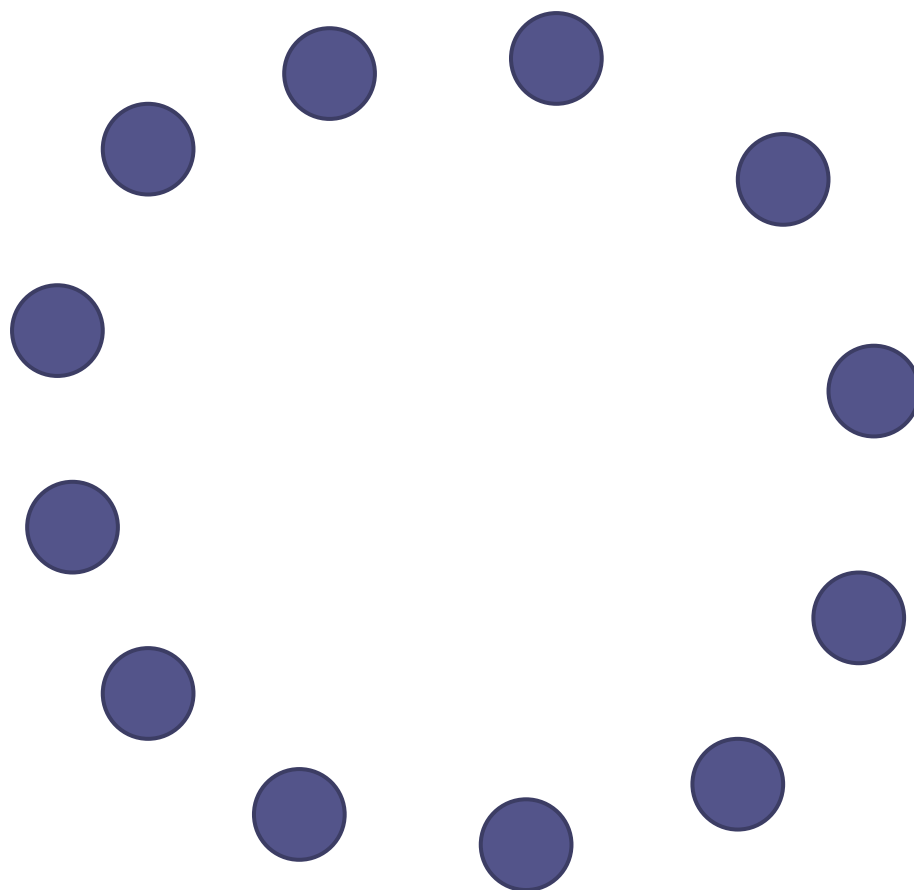
2. Ийи тогерикке чергелештир турары

3. Тогерик, тогерик иштинге база тогерикти тургузары.

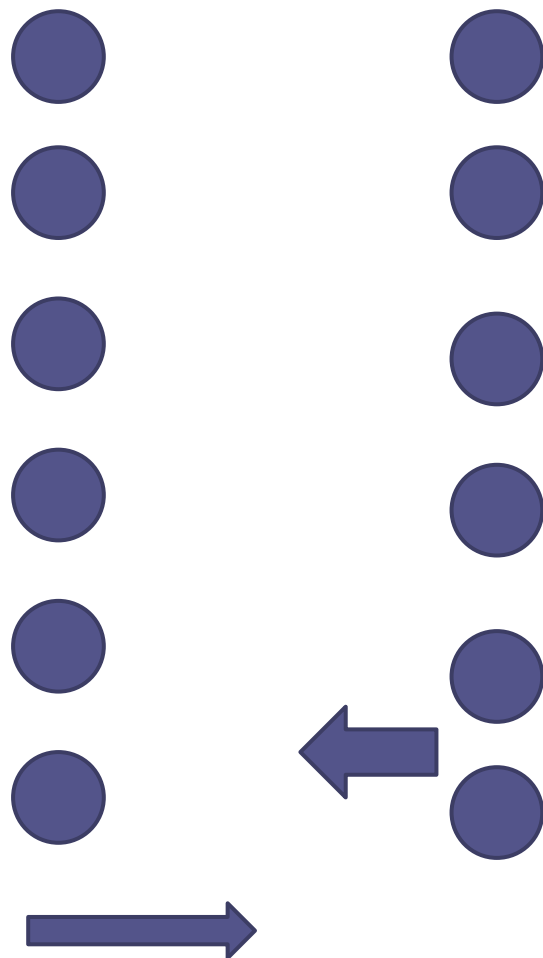
4. Чангыс улуг тогериктей турары.

5. Ийленчек линияга турары.

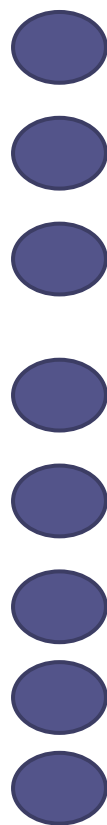

6. Ийи колонага турары. Карыштыр кылаштаары.

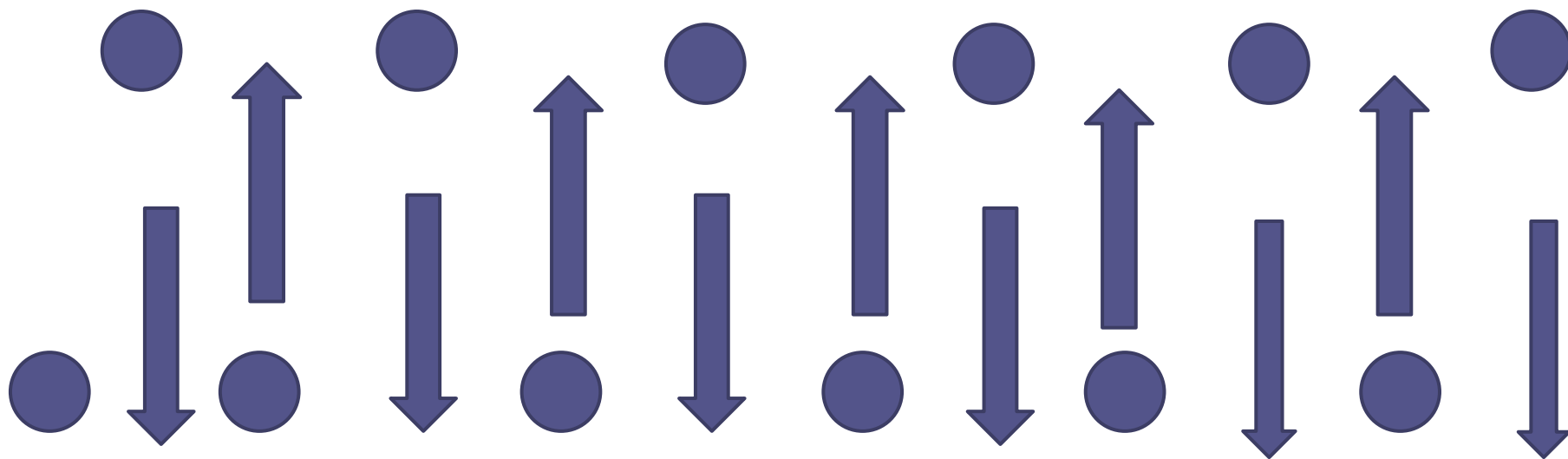

7. Чангыс колонага турары

8. Шахматтыг чурумга турары

Карыштыр кылаштаары.

Аъттын манынга хамаарыштыр кыска дыннадыг.

Аъттын манын 6 хевирге ангылап турар.

- 1.Шошкудары.
- 2.Маннадыры.
- 3.Даалыктаары .
4. Челери.
- 5 . Чырааладыры.
- 6.Саяктадыры.

- 1.Шошкудары- аяр шошкуп маннаар.
- 2.Маннадыры – анаа маннаар.
- 3.Даалыктаары – шурап маннаары. Бир бут мурнунда азы кожа турар.
4. челери- соонда бутту мурнунда бутче кожа базып маннаары, буттарынын туружун маннап чорааш солуп болбас.
- 5.Чырааладыры – бутту кожа баскан соонда ургулчу солуп маннаар.
6. Саяктадыры- белден ору дурт-сынны, эгинни, холдарны сулараткаш, бут бажынга дурген маннаар.

Аъттын дериг херекселдеринге хамаарыштыр кыска дыннадыг

- Сыдым
  - Суглук
  - Чуген
  - Кымчы
  - Эзер
-
- Чуруктар, Ойнаарак аътты коргузуп тураш. Тайылбыр ажылы. Аъттын манынга домейлеп уени, чылдарнын дургенин анаа денеп турар деп билиишкинни билиндирер.

Хевис кырынга шимчээшкиннер

- Буттарны хере тыртып алгаш олулары. 180 градуска ден турар. (Шпагат).
- Хорээн он буттун кырынче оожум бадары. солагай будуннун кырынче бадары. Ийи будунун аразынче хоректи черге чышпыр оожум салып бадар.

(Аялганн уделгези-биле шимчээшкиннерни кууседир)

Танцы «Аъттын маны».

- Дурген ырнын уделгези-биле танцынын элементизин оожум коргузуп чоруй оон дурген-дурген базымын коргузери.
- Дараазында танцынын схемазынын аайы-биле аъттын манын коргузери.
- Схема ёзугаар коргузуп чоруй танцынын характеринче уругларны ооредир.

Тунелин коргузээли. (Рефлексия)

Бо хун кылган ажылывысты туннээрдир бис. Бо балериналарнын

дузазы-биле коргузээлинер.

Ногаан оннуг балерина- кичээлди эки билип алганын коргускен.

Кок балерина- кичээлди бичии-ле билбейн барганын коргускен.

Кызыл балерина- кичээлди билбээнин коргускен.

Могейиг. (Поклон)

- Шахматтыг чурумга турары. Боттарынга демдекти бээри. Онаалгада «Аъттын маны» деп танцыга кижиг бурузу бодунун шимчээшкиннерин кирип тургаш бодунуу-биле шенеп тургуза
- Кичээлге эки ажылдаанынар дээш четтирдим.